

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๖๔

วันที่ ๒๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ร้อง) ส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียเวส สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคณะ รวม ๑๔๕ คน เข้าชื่อเสนอคำร้องต่อผู้ร้องว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พรรคพลังประชารัฐ กรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ ๙ (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๖๓ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๖๓ ความอาญา เรื่อง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ คดีระหว่าง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด กองคดีแขวงปทุมวัน เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ถูกร้องเป็นจำเลย ว่าผู้ถูกร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ รวม ๒ กระทั่งให้จำคุกกระทังละ ๔ เดือน เรียงกระทังลงโทษ รวมจำคุก ๘ เดือน ผู้ถูกร้องรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามมาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ เดือน กับให้ผู้ถูกร้องคืนหรือใช้ราคาทรัพย์ ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายและริบสัญญาจะซื้อจะขาย จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ทำให้ผู้ถูกร้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนี้

(๑) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐)

(๒) มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมี คำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมีคำสั่ง ให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ส่วนคำขอที่ขอให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ คำร้องไม่ปรากฏเหตุอันควรสงสัยที่พอจะมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งยกคำขอดังกล่าว

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องไม่อาจจำรายละเอียดว่าผู้เสียหายในคดีดังกล่าว เป็นบุคคลใด แต่ผู้ถูกร้องจำได้ว่าหลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องยื่นขอปล่อยตัวชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ และมีการเจรจาชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย โดยการชำระค่าเสียหายให้บางส่วน ส่วนที่เหลือมีการทำสัญญาผ่อนชำระเป็นรายเดือน ในระหว่าง ระยะเวลายื่นอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ และศาลมีคำสั่ง จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ถูกร้องมิได้ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษา ผู้ถูกร้องยื่นขอตรวจสอบ ประวัติการต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๑๒/๒๕๓๘ (ที่ถูกต้อง ๘๑๒/๒๕๓๘) หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน อธิบดีกรมราชทัณฑ์แจ้งผล การตรวจสอบประวัติบุคคลว่าไม่พบประวัติการต้องโทษของผู้ถูกร้องในคดีดังกล่าวในฐานข้อมูลทะเบียน ประวัติผู้ต้องขัง เนื่องจากกรมราชทัณฑ์เริ่มนำข้อมูลผู้ต้องขังเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และไม่พบข้อมูลประวัติการต้องโทษของผู้ถูกร้องในระบบข้อมูลของเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานครและเรือนจำคลองเปรม เนื่องจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเริ่มจัดทำข้อมูลผู้ต้องขัง ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และจากการตรวจสอบข้อมูลในเอกสารทะเบียนรายนาม ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์ฎีกา (รท. ๒๓ ก) ไม่พบข้อมูลการต้องขัง เนื่องจากเอกสารถูกแยกเก็บไว้ ที่ห้องจัดเก็บเอกสารบริเวณอาคารน็อคดาวน์ ซึ่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เกิดอุทกภัยในบริเวณพื้นที่เรือนจำ จึงทำให้เอกสารบางส่วนที่จัดเก็บไว้ภายในห้องจัดเก็บเอกสารได้รับความเสียหายและไม่สามารถตรวจสอบ ข้อมูลได้ ส่วนเรือนจำกลางคลองเปรมในห้วงเวลาดังกล่าวคุมขังผู้ต้องขังกำหนดโทษตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป

และจากการตรวจสอบรายชื่อฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ไม่พบประวัติการต้องโทษของผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญมีหนังสือเรียกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชี้แจง และจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้ถูกร้องชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมกรณีที่ว่ามีการถอนคำร้องทุกข์ในคดีดังกล่าวรวมทั้งให้ส่งคำสั่งศาลที่อนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์และจำหน่ายคดีจากสารบบความให้ศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ถูกร้องชี้แจงเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า คดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ เกิดจากผู้ถูกร้องประกอบธุรกิจขายรถยนต์จากยุโรป ยี่ห้อ เมอร์เซเดส - เบนซ์ และยี่ห้อวอลโว่ โดยจดทะเบียนในชื่อ บริษัท สิริธาดารธุรกิจ จำกัด ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ถูกร้องเป็นกรรมการบริหาร ผู้เสียหายซึ่งผู้ถูกร้องจำชื่อไม่ได้ ติดต่อด่วนจำหน่ายของบริษัทเพื่อซื้อรถยนต์มีการจ่ายค่ามัดจำคนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท กับตัวแทนบริษัทและทำสัญญาจะซื้อจะขายกับบริษัท โดยผู้ถูกร้องในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจเป็นผู้ลงนามในสัญญา เมื่อถึงกำหนดเวลาส่งมอบรถยนต์ บริษัทไม่สามารถส่งมอบรถยนต์ให้ผู้เสียหายได้ ผู้เสียหายทั้งสองจึงแจ้งความดำเนินคดีกับผู้ถูกร้องในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันในความผิดฐานฉ้อโกง ผู้ถูกร้องให้การปฏิเสธต่อพนักงานสอบสวน นายโสภณ เจนจาละ พี่ชายของผู้ถูกร้องเป็นผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวโดยใช้หลักประกันเป็นเงินสด ต่อมาพนักงานอัยการโจทก์ส่งฟ้องคดีดังกล่าวต่อศาลแขวงปทุมวันเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ ในชั้นพิจารณาเบื้องต้นผู้ถูกร้องให้การปฏิเสธและพยายามเจรจาชดเชยค่าเสียหายกับผู้เสียหายทั้งสอง แต่ผู้เสียหายทั้งสองไม่ยินยอม ผู้ถูกร้องจึงยอมรับว่าผู้เสียหายทั้งสองจ่ายเงินค่าจองรถยนต์บริษัทโดยผ่านตัวแทนของบริษัทจริงและประสงค์ที่จะชำระเงินให้แก่ผู้เสียหายทั้งสองในวันที่ศาลแขวงปทุมวันนัดพิจารณา แต่ผู้เสียหายทั้งสองต้องการเงินสดในทันที ทำให้ตกลงกันไม่ได้ ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ลงโทษจำคุกผู้ถูกร้องรวม ๒ กระทง กระทงละ ๔ เดือน รวมลงโทษจำคุก ๘ เดือน และให้ผู้ถูกร้องคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย ในวันที่ดังกล่าวผู้ถูกร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างระยะเวลาอุทธรณ์ โดยนายโสภณ เป็นผู้ยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ในวันที่รุ่งขึ้นนายโสภณ และผู้ถูกร้องนัดเจรจาตกลงจ่ายเงินให้ผู้เสียหายทั้งสองคนละ คนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษา โดยขอผ่อนชำระเป็นสองงวด งวดแรกจ่ายในวันเจรจาตกลงกันคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ จ่ายหลังจากการจ่ายงวดแรก ๒๐ วัน เมื่อครบกำหนดงวดที่ ๒ นายโสภณนำเงินไปจ่ายให้ผู้เสียหายทั้งสองอีกคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ที่ศาลแขวงปทุมวัน เมื่อมีการจ่ายเงินให้ผู้เสียหายทั้งสองแล้ว ผู้เสียหายทั้งสองยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ต่อศาล โดยมีพนักงานอัยการรับรองว่าผู้เสียหายทั้งสองเป็นผู้เสียหายจริง ศาลแขวงปทุมวันมีคำสั่งอนุญาตให้ถอน

คำร้องทุกข์ และมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ผู้ถูกร้องไม่สามารถจำชื่อผู้เสียหาย ทั้งสองคนได้ เนื่องจากบริษัทของผู้ถูกร้องขายรถยนต์ให้แก่บุคคลหลายราย และบริษัทดังกล่าว ปิดกิจการในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งล่วงเลยเป็นเวลานานแล้ว จึงไม่มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท และการซื้อขายรถยนต์ให้ตรวจสอบได้

อัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า สำนักงานอัยการ พิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) ได้รับสำนวนจากสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน คดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ เป็นสำนวน ส.๑ เลขรับที่ ๓๖/๒๕๓๘ ระหว่าง พันตำรวจเอกเชมรินทร์ หัสศิริ เป็นผู้กล่าวหาผู้ถูกร้องเป็นผู้ต้องหาที่ ๑ นายสมชาย เกียรติวิทียาสกุล เป็นผู้ต้องหาที่ ๒ นายสิทธิชัย ตฤยนิชก์ เป็นผู้ต้องหาที่ ๓ ข้อหาร่วมกันฉ้อโกง และได้ยื่นฟ้องผู้ถูกร้องต่อศาลแขวงปทุมวัน เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ เป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ ศาลแขวงปทุมวันได้พิพากษา เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ว่าจำเลยมีความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ รวม ๒ กระหนง ให้จำคุกกระหนงละ ๔ เดือน เรียงกระหนง ลงโทษรวมจำคุก ๘ เดือน รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามมาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ เดือน กับให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายและริบสัญญา จะซื้อจะขายทั้ง ๓ ฉบับ และแจ้งคำสั่งยุติการดำเนินคดีผู้ต้องหาที่ ๒ และที่ ๓ เนื่องจากคดี ขาดอายุความร้องทุกข์ ผลของคดีดังกล่าวตรวจสอบจากสมุดสารบบคดีของสำนักงานอัยการพิเศษ ฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) เอกสารต่าง ๆ ในสำนวนได้ปลดเผาไปตามระเบียบแล้ว ซึ่งผล คำพิพากษานั้นเป็นผลคำพิพากษาของศาลชั้นต้น คดีจะมีการพิจารณาในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกาหรือไม่นั้น ไม่สามารถตรวจสอบได้

ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครชี้แจงว่า จากการตรวจสอบไม่พบข้อมูลการต้องขัง ของผู้ถูกร้องในคดีดังกล่าว เนื่องจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเริ่มจัดทำข้อมูลผู้ต้องขังด้วยระบบ คอมพิวเตอร์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลผู้ต้องขังหรือข้อมูลการต้องขัง ของบุคคลใด ๆ ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สำหรับการตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารทะเบียนรายนามผู้ต้องขัง ระหว่างอุทธรณ์ฎีกา (รท. ๒๓ ก) ไม่พบข้อมูลการต้องขังของผู้ถูกร้องเช่นเดียวกัน เนื่องจากเรือนจำ พิเศษกรุงเทพมหานคร ไม่ได้มีการใช้งานข้อมูลดังกล่าวอยู่เป็นประจำ เอกสารจึงถูกแยกเก็บไว้ที่ ห้องจัดเก็บเอกสารบริเวณอาคารน็อคดาว์น ซึ่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดอุทกภัยในบริเวณพื้นที่ เรือนจำ จึงทำให้เอกสารบางส่วนที่จัดเก็บไว้ภายในห้องจัดเก็บเอกสารได้รับความเสียหายและไม่สามารถ ตรวจสอบข้อมูลได้

ผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากรชี้แจงว่า จากการตรวจสอบประวัติการกระทำ ความผิดทางอาญาของผู้ถูกร้องในคดีดังกล่าว ด้วยชื่อ - ชื่อสกุลในฐานข้อมูลประวัติผู้เคยถูกจับกุม และดำเนินคดีแล้ว พบประวัติผู้ถูกร้องถูกจับกุมที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เลขคดีอาญาที่ ๒๘๘๙/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ ข้อหาร่วมกันฉ้อโกง ซึ่งศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษา ว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ จำคุก ๔ เดือน ให้จำเลยคืนทรัพย์สิน หรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย และริบสัญญาจะซื้อจะขายตามคำพิพากษาด้วยวาจา ของศาลแขวงปทุมวัน คดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

ผู้ร้องยื่นเอกสารและบัญชีระบุนายบุคคลเพิ่มเติม สรุปได้ว่า สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดส่ง สำเนาเอกสารมาให้ตรวจสอบ ดังนี้ สำเนาปกหน้าสำนวนและสำเนาคำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน คดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ สำเนาบัญชีการปลดทำลาย เอกสารความ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๙ คดีดังกล่าวโจทก์ฟ้องเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ ไม่มีการไต่สวน เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ศาลได้อ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟัง ฝ่ายโจทก์ ลงนาม ๒ คน คนแรก คือ พนักงานอัยการ โจทก์ (ไม่ทราบชื่อ) คนที่สอง คือ พันตำรวจตรี เชมรินทร์ หัสศิริ ผู้เสียหาย โดยมีนางกัญทิมา เฟื่องทองแดง เป็นผู้พิพากษา พันตำรวจตรี เชมรินทร์ ได้โทรศัพท์เล่าเรื่องดังกล่าวและเข้าพบประธานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบสภาผู้แทนราษฎร (พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส) ที่บ้านพัก พร้อมจัดทำหนังสือ ชี้แจงสรุปได้ว่า พันตำรวจตรี เชมรินทร์ รู้จักกับผู้ถูกร้องตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายรถยนต์ จำนวน ๓ คัน กับผู้ถูกร้อง โดยผ่อนชำระค่ารถยนต์ แก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เป็นรายเดือน เมื่อชำระค่างวดมาเป็นเวลา ๑๒ เดือน แต่ไม่ได้รับสำเนา ทะเบียนรถยนต์ทั้ง ๓ คัน โดยผู้ถูกร้องอ้างว่าได้นำไปจดทะเบียนแล้ว พันตำรวจตรี เชมรินทร์ จึงได้ ไปที่บริษัท สิริธาดารกิจ จำกัด แต่ผู้ถูกร้องปิดบริษัทหลบหนีไปแล้ว จึงรวบรวมพยานหลักฐาน มาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย วันนั้นได้ พิจารณาคดีของศาลแขวงปทุมวัน พันตำรวจตรี เชมรินทร์ ไปศาลเพื่อเบิกความในฐานะพยานโจทก์ ศาลแขวงปทุมวันได้เบิกตัวผู้ถูกร้องซึ่งถูกจำคุกคดีอื่นจากเรือนจำโดยมีเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ควบคุมตัว พันตำรวจตรี เชมรินทร์ เห็นผู้ถูกร้องสวมใส่ชุดนักโทษและถูกล่ามโซ่ตรวนที่ขามายิ่งห้องพิจารณา ผู้ถูกร้องจำนนด้วยพยานหลักฐานจึงยอมรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา ศาลแขวงปทุมวันจึงพิพากษา ลงโทษจำคุกผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเรียกเอกสาร หลักฐาน และให้พันตำรวจเอก เขมรินทร์ หัสศิริ รองผู้บังคับการอำนวยการตำรวจภูธรภาค ๘ นายโสภณ เจนจาคะ และผู้ถูกร้อง ชี้แจงเป็นหนังสือ ตามประเด็นที่กำหนด

พันตำรวจเอก เขมรินทร์ ชี้แจงว่า พยานเป็นผู้เช่าซื้อรถยนต์ทั้งสามคันเพียงผู้เดียว โดยได้จ่ายเงินดาวน์รวมเป็นเงิน ๑,๑๐๘,๓๑๗.๗๕ บาท นายสมชาย เกียรติวิทยาสกุล เป็นเจ้าหน้าที่บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ธนพล จำกัด และนายสิทธิชัย ตุลยนิชก์ เจ้าหน้าที่บริษัท เงินทุน หลักทรัพย์ ศรีธนา จำกัด ผู้จัดทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ บุคคลทั้งสองมีส่วนเกี่ยวพันกับการกระทำความผิดของผู้ถูกร้อง โดยบุคคลทั้งสองไม่ได้นำรถยนต์ที่พิพาทไปจดทะเบียนที่กรมการขนส่งทางบก พยานหลงเชื่อว่ารถยนต์ที่พิพาทมีอยู่จริง ซึ่งในความเป็นจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น เนื่องจากเลขเครื่องรถยนต์และเลขตัวถังของรถยนต์ที่พยานได้ทำสัญญาเช่าซื้ออยู่กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ทั้งสองไม่ได้อยู่ในสารบบของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ หากพยานผ่อนชำระค่างวดครบก็ไม่สามารถเป็นเจ้าของรถยนต์ได้ รถยนต์ที่ผู้ถูกร้องนำมาแสดงให้พยานดูก่อนการทำสัญญาเช่าซื้อเป็นรถยนต์ที่มีรุ่นและสีตรงกันเท่านั้น พยานจึงร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลปทุมวันให้ดำเนินคดีนายสมชายและนายสิทธิชัยเพิ่มเติม หลังจากที่ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีผู้ถูกร้องในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงทรัพย์ เมื่อพนักงานสอบสวนได้สรุปมีความเห็นสั่งฟ้องและส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ พนักงานอัยการได้มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องนายสมชายและนายสิทธิชัย โดยให้เหตุผลว่าพยานไม่ได้ร้องทุกข์ภายในอายุความสามเดือนสำหรับนางสาวดารัตน์ อ่อนสะอาด และนางสาววัลย์ลดา ทองอ่อน พยานถอนคำร้องทุกข์ ส่วนกรณีที่ทราบจากผู้ถูกร้องถูกจับกุมและดำเนินคดีอื่นนั้น พยานไม่ได้สอบถามจากผู้ถูกร้องหรือเจ้าพนักงานราชทัณฑ์เกี่ยวกับคดีที่ผู้ถูกร้องถูกจับกุม แต่ทราบจากผู้ถูกร้องถูกจับกุมดำเนินคดีที่สถานีตำรวจนครบาล ลุมพินี และศาลได้ตัดสินคดีแล้ว โดยผู้ถูกร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครและมีคดีอาญาอื่น ๆ อีก ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการอายัดตัวผู้ถูกร้องไว้ดำเนินคดีในความผิดที่เกี่ยวข้อง หลังจากที่ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษา พยานไม่เคยได้รับเงินตามคำพิพากษาจากฝ่ายผู้ถูกร้อง หรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนอื่น และพยานไม่เคยถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกัน โดยถูกต้องตามกฎหมาย

นายโสภณ เจนจาคะ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พยานเป็นผู้ยื่นขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกร้อง ตั้งแต่วันฟ้องคดี คือ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงินค่าเสียหายมาชำระแก่ผู้เสียหายได้ ศาลจึงพิพากษาจำคุกผู้ถูกร้อง ๔ เดือน และให้ใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท พยานจึงยื่นขอปล่อยตัวชั่วคราวผู้ถูกร้องโดยใช้เงินสดและสัญญาประกันเดิม พยานไม่เคยรู้จัก ร้อยตำรวจเอกเขมรินทร์ หัสศิริ (ยศในขณะนั้น) เท่าที่พยานจำได้ในคดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘

หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ของศาลแขวงปทุมวัน มีผู้เสียหายในคดีดังกล่าว ๒ คน (จำชื่อไม่ได้) มีค่าเสียหายจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และผู้เสียหายไม่เคยแจ้งว่ามีค่าเสียหายจำนวน ๒,๘๕๓,๑๕๘.๗๕ บาท ในระหว่างพิจารณาคดีผู้ถูกร้องได้ตกลงจะชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ภายในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ แต่ไม่สามารถหาเงินมาชำระให้แก่ผู้เสียหายได้ หลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาแล้วพยานได้ติดต่อผู้เสียหายเพื่อเจรจาชำระหนี้ในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ และนัดผู้เสียหายมาที่สำนักงานขายของพยาน เนื่องจากผู้เสียหายไม่เชื่อถือว่าผู้ถูกร้องจะสามารถชำระหนี้ได้ โดยพยานได้ตกลงผ่อนชำระค่าเสียหาย ๒ งวด งวดแรกชำระในวันเจรจาตกลงกันเป็นเงินจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่สองชำระหลังจากงวดแรกประมาณ ๒๐ วัน ผู้เสียหายตกลงว่าเมื่อชำระเงินเสร็จสิ้นแล้วจะร้องขอถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวัน ได้มีการบันทึกเป็นเอกสารไว้ และเมื่อครบกำหนดงวดที่ ๒ มีการชำระเงินที่ศาลแขวงปทุมวัน ต่อมาศาลแขวงปทุมวันมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ พยานจำไม่ได้ว่าผู้เสียหายทั้งสองเป็นบุคคลใด เนื่องจากเป็นเวลานานแล้ว และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับเช็คหลายคนคดี และเอกสารที่มีการบันทึกการชำระหนี้ไม่ได้เก็บไว้ แต่จำได้ว่าผู้เสียหายในคดีดังกล่าวไม่ใช่ นายตำรวจ

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องรู้จักกับร้อยตำรวจเอก เขมรินทร์ หัสศิริ (ยศขณะนั้น) เนื่องจากเคยทำสัญญาจะซื้อจะขายรถยนต์ จำนวน ๓ คัน แต่ร้อยตำรวจเอก เขมรินทร์ ไม่ได้เป็นผู้เสียหายในคดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ พยานหลักฐานของผู้ร้องไม่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าว เนื่องจากการฟ้องคดีดังกล่าวต้องมีจำเลย รวม ๓ คน แต่ในคดีที่ผู้ร้องอ้างเป็นพยานหลักฐานเพิ่มเติมมีจำเลยเพียงคนเดียว คือ ผู้ถูกร้อง ซึ่งไม่ขึ้นไปตามสำนวนในคดีที่มีการฟ้องผู้ถูกร้องที่ศาลแขวงปทุมวัน และในคดีดังกล่าวไม่มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกร้องใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหาย จำนวน ๒,๘๕๓,๑๕๘.๗๕ บาท ตามบัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย ส่วนคดีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการน่าจะมีความเห็นสิ่งไม่ฟ้อง เนื่องจากผู้ถูกร้องกับพวกไม่ได้ฉ้อโกงเงินตามสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้เสียหายตามที่มีการแจ้งความร้องทุกข์ และการซื้อรถยนต์ทั้ง ๓ คัน เป็นการทำสัญญาเช่าซื้อจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไม่ได้ซื้อจากผู้ถูกร้องกับพวก ประกอบกับข้อเท็จจริงของผู้ร้องที่อ้างว่าผู้เสียหายลงชื่อรับรองในหน้าปกสำนวนในคดีดังกล่าว ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากผู้ที่ลงลายมือชื่อในช่องโจทก์เป็นพนักงานอัยการเท่านั้น ผู้เสียหายไม่ได้เป็นโจทก์ร่วม อีกทั้งลายมือชื่อในช่องโจทก์ที่ผู้เสียหายรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เสียหายในคดีดังกล่าวจริง ไม่เหมือนกับลายมือชื่อในหน้าปกสำนวน ประกอบกับไม่มีพนักงานรับรองว่าผู้เสียหายเป็นผู้ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง หรือเป็นผู้เสียหาย ศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องไปฟังคำพิพากษาโดยไม่ได้ถูกควบคุมตัวหรือถูกคุมขังในเรือนจำแต่อย่างใด และได้เจรจาชดใช้

ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย แต่ในวันฟังคำพิพากษาผู้ถูกร้องไม่สามารถนำเงินไปชำระให้แก่ผู้เสียหายตามคำพิพากษา ผู้ถูกร้องได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวโดยนายโสภณ เจนจาละ พี่ชายผู้ถูกร้องนำเงินสดวางเป็นหลักประกัน หลังจากศาลแขวงปทุมวันมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ถูกร้องและนายโสภณ นัดผู้เสียหายทั้งสองเจรจาที่สำนักงานขายรถยนต์ของนายโสภณ และตกลงจ่ายเงินให้ผู้เสียหายทั้งสองคนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำพิพากษา โดยขอจ่ายเป็นสองงวด งวดแรกจ่ายเป็นเงินสดในวันเจรจาตกลงกัน คนละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๐๐,๐๐๐ บาท งวดที่ ๒ จ่ายหลังจากจ่ายงวดแรกประมาณ ๒๐ วัน เมื่อครบกำหนดงวดที่ ๒ นายโสภณ นำเงินไปจ่ายแก่ผู้เสียหายทั้งสองอีกคนละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวม ๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยนัดตกลงจ่ายเป็นเงินสดที่ศาลแขวงปทุมวัน มีบันทึกตกลงคดีใช้ค่าเสียหายและใบรับเงินค่าเสียหาย เมื่อชำระหนี้ครบถ้วนผู้เสียหายจะยื่นถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวันในวันที่ได้รับเงินค่าเสียหายงวดที่ ๒ ซึ่งผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แต่เอกสารการชำระหนี้และเอกสารสำเนาคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ ผู้ถูกร้องไม่ได้เก็บไว้และไม่สามารถขอคัดถ่ายเอกสารได้เนื่องจากเป็นระยะเวลาผ่านไป ประกอบกับเอกสารดังกล่าวถูกทำลายตามวิธีการของศาลยุติธรรมแล้ว ผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ เนื่องจากมีการคดีใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาก่อนครบระยะเวลาอุทธรณ์ และเมื่อผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ ศาลแขวงปทุมวันได้มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวงปทุมวันได้ส่งสำเนาปกหน้าสำนวน สำเนาคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ และสำเนาบันทนาการปลดทำลายสำนวนความและเอกสารประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่รับรองสำเนาโดยเจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

เลขานุการศาลอุทธรณ์มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า คดีของศาลแขวงปทุมวัน หมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ระหว่าง พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด กองคดีแขวงปทุมวัน โจทก์ กับ ผู้ถูกร้อง จำเลย ไม่ได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์

บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๘๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๑ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี และให้ประธาน

แห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง

มิให้นำสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสองเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งได้ด้วย

มาตรา ๙๘ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. ๒.

(๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน

๑. ๒.

มาตรา ๑๐๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

๑. ๒.

(๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘

๑. ๒.

มาตรา ๓๔๑ รวมสองกระทง ให้จำคุกกระทงละ ๔ เดือน เรียงกระทงลงโทษรวมจำคุก ๘ เดือน รับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามมาตรา ๗๘ คงจำคุก ๔ เดือน กับให้ จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้เสียหายและริบสัญญาจะซื้อจะขาย ประกอบกับ เลขาธิการศาลอุทธรณ์ได้มีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า คดีของศาลแขวงปทุมวัน หมายเลขดำที่ ๘๑๒/๒๕๓๘ หมายเลขแดงที่ ๒๒๑๘/๒๕๓๘ ดังกล่าว ไม่ได้ยื่นสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์ แต่อย่างใด และผู้เสียหายในคดีดังกล่าว (พันตำรวจตรี เขมรินทร์ หัสศิริ) ได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ พร้อมมีเอกสารหลักฐานว่าเป็นผู้เสียหายในคดีจริงและไม่เคยรับเงินจากผู้ฟ้องคดี และไม่ได้ถอน คำร้องทุกข์ต่อศาลแขวงปทุมวันดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง สอดคล้องกับคำชี้แจงและพยานหลักฐานที่ ผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากรและอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ปทุมวัน) ส่งให้ ศาลรัฐธรรมนูญว่ามีคำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวันลงโทษจำคุกผู้ถูกร้องในคดีดังกล่าวจริง ดังนั้น เมื่อประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ความผิด ลักษณะ ๑๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มาตรา ๓๔๑ ความผิดฐานฉ้อโกง บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ของลักษณะ ๑๒ โดยมาตรา ๓๔๑ บัญญัติว่า “ผู้ใดโดย ทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม” กรณีของ ผู้ถูกร้องซึ่งต้องคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดของศาลแขวงปทุมวัน อันเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา และคดีดังกล่าวมิได้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของ ศาลแขวงปทุมวันต่อศาลอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวันคดีนี้จึงเป็นอันถึงที่สุดเมื่อล่วงพ้น ระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว ผลแห่งคดีถึงที่สุดย่อมเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน ผู้ถูกร้อง จึงเป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) และเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องต้องสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่อ้างว่าตนได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวระหว่าง อุทธรณ์โดยมีนายโสภณ เจนจาคะ พี่ชายของตนเป็นผู้ยื่นคำร้อง ต่อมาผู้เสียหายในคดีนี้ได้ยื่นคำร้อง ขอลถอนคำร้องทุกข์ต่อศาล และศาลแขวงปทุมวันอนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์และให้จำหน่ายคดีออกจาก สารบบความ โดยผู้ถูกร้องไม่มีเอกสารหลักฐานใดที่จะให้เชื่อได้ว่าเป็นจริงดังที่กล่าวอ้าง คงมีแต่ การอ้างอิงพี่ชายของผู้ถูกร้อง คือ นายโสภณ เจนจาคะ เป็นพยาน จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ ส่วนข้อโต้แย้งอื่น ๆ ของผู้ถูกร้องส่วนใหญ่ก็เป็นเพียงการกล่าวอ้างลอย ๆ จึงไม่อาจรับฟังได้เช่นกัน

ด้วยเหตุดังกล่าวมาข้างต้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบกับ มาตรา ๙๘ (๑๐)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง” มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ...” และมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ...” บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีห้ามมิให้บุคคลใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ย่อมมิได้มีผลบังคับใช้เฉพาะแก่บุคคลในขณะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น แต่ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะต้องไม่มีอยู่ตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ดังนั้น หากปรากฏเหตุอันมีลักษณะต้องห้ามเกิดขึ้นแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใด ย่อมมีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนนั้นสิ้นสุดลงทันที ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ในวันที่ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แล้ว และเมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง ดังนั้น จึงถือว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่วันเลือกตั้ง คือ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งว่างลง จึงต้องดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบมาตรา ๑๐๒ จึงให้ถือว่าวันที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงในกรณีนี้ คือ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ อันเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้คู่กรณีฟังโดยชอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และให้ถือว่าตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร เขตเลือกตั้งที่ ๙ วางลงตั้งแต่วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญได้อ่านคำวินิจฉัยให้คู่กรณีฟังโดยชอบแล้ว

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ